

เมื่อใดจึงควร หยุดการใช้ เครื่องควบคุมความปวด ด้วยตนเอง?

ทีมระงับปวดเฉียบพลันจะพิจารณาหยุดการใช้เครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเองเมื่ออาการปวดของท่านควบคุมได้ดีและท่านต้องการยาระงับปวดในปริมาณลดลง โดยจะปรับยาระงับปวดอื่นๆ ให้กับท่านทดแทน เพื่อให้ท่านมีการฟื้นตัวอย่างราบรื่นภายหลังการผ่าตัดจนสามารถไปพักฟื้นที่บ้าน

กรณีที่ท่านมีข้อสงสัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับเครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเอง ท่านสามารถติดต่อหน่วยระงับปวดเฉียบพลันหรือพยาบาลที่ดูแลท่านได้ค่ะ

ติดต่อเรา

(Contact)

หน่วยระงับปวดเฉียบพลัน
ภาควิชาวิสัญญีวิทยา
คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล
โทร. 02-201-1523

คำแนะนำการใช้ เครื่องควบคุมความปวด ด้วยตนเอง

(Patient-Controlled
Analgesia: IV-PCA)

วิธีการใช้ เครื่องควบคุมความปวด ด้วยตนเอง

“ การระงับปวดที่ดีเป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้ออำนวยให้ท่านฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว และลดอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนภายหลังการผ่าตัด โดยเครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเองเป็นเทคนิคการระงับปวดที่มีประสิทธิภาพสูง เกิดภาวะแทรกซ้อนต่ำ ลดระยะเวลาการขอรับยาระงับปวดจนถึงได้รับยาระงับปวด ส่งผลให้สามารถควบคุมความปวดได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ วิทยาลัยแพทย์ผู้ดูแลท่านจะเป็นผู้เลือกและกำหนดยาระงับปวดที่เหมาะสมให้แก่ท่าน โดยยาระงับปวดที่ท่านได้รับเป็นยากลุ่มมอร์ฟีน ซึ่งเป็นยาที่ใช้อย่างแพร่หลายในผู้ป่วยที่เข้ารับการผ่าตัด ”

การทำงานของเครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเองเป็นอย่างไร

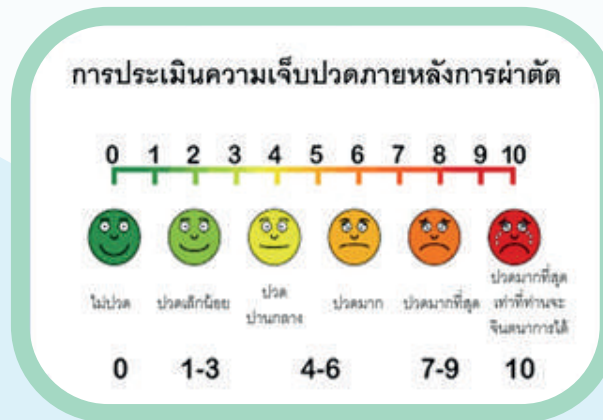
เครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเอง ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

- 1 ตัวเครื่องหลักซึ่งจะยึดติดกับเสาน้ำเกลือของท่าน
- 2 ปุ่มกดเพื่อรับยาระงับปวด

เมื่อท่านต้องการยาระงับปวดให้ท่านกดปุ่มจากเครื่อง โดยท่านจะได้ยินเสียง “ติ๊ด” เมื่อยาถูกจ่ายให้แก่ท่าน ทั้งนี้ท่านควรกดยาด้วยตนเองเท่านั้น ไม่ควรให้ญาติหรือผู้ดูแลเป็นผู้กดแทน เพราะท่านจะได้รับยาระงับปวดโดยที่ท่านไม่ต้องการ และทำให้เกิดผลข้างเคียงจากยาได้

แม้ว่าวิทยาลัยแพทย์จะตั้งค่าการจ่ายยาจากเครื่องตามปริมาณที่แนะนำ แต่ตลอดช่วงการใช้เครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเอง ท่านจะได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิด โดยพยาบาลจะวัดระดับสัญญาณชีพของท่านรวมถึงสอบถามคะแนนความปวด โดย 0 หมายถึง ไม่มีความเจ็บปวด และ 10 คือ มีความเจ็บปวดมากที่สุดเท่าที่ท่านจะจินตนาการได้ เพื่อเป็นข้อมูลให้หน่วยระงับปวดเฉียบพลันซึ่งจะเป็นผู้ดูแลท่านต่อเนื่องในช่วงหลังผ่าตัด ทำการปรับขนาดยาระงับปวดให้เหมาะสมกับท่านมากที่สุด

เมื่อใดที่ท่านควรกดปุ่มเพื่อรับยาแก้ปวด

- 1 เมื่อท่านเริ่มไม่สุขสบาย หรือคะแนนความปวดตั้งแต่ 4 คะแนนขึ้นไป โดยท่านไม่ควรปล่อยให้ตนเองมีอาการปวดมากเกินไป เพราะจะทำให้ต้องใช้ระยะเวลาานกว่าจะสามารถควบคุมความปวดได้
- 2 ก่อนที่จะมีกิจกรรมหรือเหตุการณ์ที่อาจทำให้ท่านมีอาการเจ็บปวด เช่น การทำกายภาพบำบัด หรือ เช็ดตัว เป็นต้น
- 3 ก่อนที่ท่านจะมีอาการไอหรือฝឹกบริหารหายใจ
- 4 ก่อนที่ท่านจะขยับตัวหรือเปลี่ยนท่าทาง

การใช้เครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเอง มีผลข้างเคียงหรือไม่

อาจพบผลข้างเคียงจากยาระงับปวด ซึ่งส่วนมากอาการไม่รุนแรงและรักษาได้ เช่น

- 1 อาการคลื่นไส้ อาเจียน
- 2 อาการง่วง ซึม
- 3 อาการคันตามร่างกาย
- 4 ปัสสาวะลำบาก
- 5 หายใจช้า ในกรณีที่ท่านตอบสนองต่อยาระงับปวดมากเกินไป หรือมีผู้อื่นกดยาให้ท่านโดยท่านไม่ได้รับรองขอ

โดยทั่วไปเครื่องควบคุมความปวดด้วยตนเองมักใช้ใน ช่วง 24-48 ชั่วโมงภายหลังการผ่าตัด ซึ่งเป็นช่วงที่ผู้ป่วยมีอาการปวดสูงสุด การติดยาจึงเกิดขึ้นได้น้อยมาก นอกจากนี้ท่านจะได้รับยาแก้ปวดเสริมชนิดอื่น ๆ ร่วมด้วย เพื่อให้การระงับปวดเกิดประสิทธิภาพสูงสุด